

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-209
Karar Sayısı : **06-79/1032-298**
Karar Tarihi : 2.11.2006

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖR : Oğuzkan GÜZEL

C. ŞİKAYET EDEN : Kerim Can TEKİN
Değirmengüzü Köyü 17500 Gelibolu/Çanakkale

20

D. ŞİKAYET EDİLEN: Gelibolu-Çardak hattında feribotla araç ve yolcu taşımacılığı yapan teşebbüsler

E. DOSYA KONUSU: Gelibolu-Çardak hattında feribotla araç ve yolcu taşımacılığı yapan teşebbüslerin havuz oluşturmak suretiyle fiyat ve maliyet yapılarını birlikte belirledikleri iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde, Gelibolu-Çardak hattında araç ve yolcu taşımacılığı yapan teşebbüslerin "Havuz Sistemi" adı altında ortak hareket ettikleri ifade edilerek, cironun ve taşıma maliyetlerinin paylaşımına ilişkin iddialar dilekçe ekinde gönderilmiş olan tablolar vasıtasıyla açıklanmaktadır. Dilekçede, ayrıca bu sistemin uygulaması kapsamında teşebbüslerin her ay sonunda birbirlerine kayıt üzerinde oluşan KDV değerlerini mahsuplaşma yoluyla aktardıkları ifade edilerek, gerekli incelemenin yapılması talep edilmektedir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 13.10.2006 tarih, 6840 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 30.10.2006 tarih, 2006-4-209/İİ-06-OG sayılı İlk İnceleme Raporu 30.10.2006 tarih, REK.0.08.00.00-110/297 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-79 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, şikâyet dilekçesinde yer alan hususların, denizyolu ile düzenli hat taşımacılığı kapsamında muafiyet alabilecek hususlardan olması nedeniyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Çanakkale boğazında boğazın iki yakası arasında karayolu bağlantısı olmaması ve yolcu, araç ve yük taşımacılığının araba vapuru ve feribotlarla sağlanıyor olmasının yanı sıra, şikâyet konusunun da bu hatlardaki rekabet koşullarının bozulmasına yönelik olması sebebiyle, ilgili ürün pazarı, “feribot ve arabalı vapurlarıyla yolcu ve araç taşımacılığı hizmeti” olarak belirlenmiştir.

60

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar, şikâyete konu hizmetlerin sunulduğu, “Çanakkale-Eceabat ve Gelibolu-Lapseki arası feribot ve arabalı vapur hatlarının bulunduğu Çanakkale Boğazı bölgesi” olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

70

Şikâyet, denizyolu ile yapılan düzenli hat taşımacılığına ilişkindir. Denizyolu ile yapılan düzenli hat taşımacılığında, aynı iskelelerin kullanılmasının zorunlu olduğu durumlarda, iskele kullanımı ve kullandırılması rekabet hukuku kapsamında zorunlu unsur sayılabilmekte, aynı hat üzerinde farklı teşebbüslerin faaliyet göstermesine ilişkin olarak ise, rakip teşebbüslerin ortak hareket etmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bu kapsamda uluslararası deniz taşımacılığında çeşitli konferansların oluşturulması suretiyle, rakiplerin tarife, fiyat, gelir paylaşımı gibi konularda ortak hareket etmeleri söz konusu olmakta, rekabet hukuku kapsamında “per se” yasak olan bu uygulamalara, rekabet hukuku sistemlerinde istisna ve/veya muafiyet tanınmaktadır. ABD, Kanada, Avustralya ve Japonya gibi ülkeler yasalar çıkararak anılan sektöre ayrıcalık tanımış, AB Komisyonu da 1986 yılında çıkarmış olduğu 4056/86 sayılı Tüzük'le aynı yolu takip etmiştir.

80

Şikâyete konu olan, iç sularda yapılan düzenli hat taşımacılığının rekabet hukuku bakımından değerlendirilmesi de, uluslararası düzenli hat taşımacılığından farklı değildir. Aynı hatta faaliyet gösterecek olan teşebbüslerin günün belirli zaman dilimlerinde tarife düzenleyerek, talep olsun olmasın faaliyette bulunmalarının ekonomik bakımdan yolu, ancak ortak karar alınması ile mümkün olabilecektir. Nitekim şehir içi taşımalara yönelik, toplu taşıma, dolmuş, taksi, servis hizmetleri ve demiryolu ve su yolu ile taşımalarda rekabet şartları içerisinde, düzenleme yapılmaksızın faaliyet gösterilmesinin sorun yarattığı, rekabet hukuku uygulamalarında bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, bu alanlarda yasa koyucular tarafından düzenleme yapılmakta ve oluşturulan çeşitli komisyonlarla, güzergâh, tarife, bilet ücret ve fiyatlarının belirlenmesi kamu denetimi yoluyla yapılmaktadır. Nitekim 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi düzenlemesi ile anılan yetkiler Büyükşehir Belediyesi'ne verilmiştir.

90

06-79/1032-298

Bu çerçevede, denizyolu ile düzenli hat taşımacılığı yapılması suretiyle, Çanakkale Boğazı bölgesinde “feribot ve arabalı vapurlarıyla yolcu ve araç taşımacılığı hizmeti” sunan teşebbüslerin şikayet konusu davranışlarının vaki olduğu sabit olsa dahi, bu davranışlar rekabet hukuku kapsamında muafiyet alabilecek niteliktedirler.

Netice itibarıyla, yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler ışığında, sektörün kendine has nitelikleri dikkate alınarak konuya ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

100

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; şikâyet konusu iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun” çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.